

Dwudziesta druga Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Tajpej (Tajwan), 20–27 lipca 2025

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
$\boxed{k}$	k	ci	ni	sum	zi	ŋa	ɬu	dyn	ge	gu
	$10(+k)$	cu-	cu-	cu-	cy-	ce-	cu-	cup-	cop-	cy-
$\textcircled{k}$	$k \times 10$	cutām	ni-	sum-	zip-	ŋap-	ɬuk-	dyn-	gep-	(gup-)
$\textcircled{\textcircled{k}}$	$k \times 10(+\dots)$		tsa-	so-	ze-	ŋa-	(re-)	døn-	ja-	(go-)

• System A:

- $\beta \times 20 (+\alpha) = \text{ke } \boxed{\beta} \text{ (da } \boxed{\alpha})$
 - * $\beta \times 20 + 10 \rightarrow \text{ke pje-da } \boxed{\beta + 1}$
 - * $\beta \times 20 + 15 \rightarrow \text{ke ko-da } \boxed{\beta + 1}$
- $\gamma \times 400 (+\beta \times 20 + \alpha) = \text{piɕu } \boxed{\gamma} \text{ (da ke } \boxed{\beta} \text{ da } \boxed{\alpha})$
 - * $\gamma \times 400 + 200 \rightarrow \text{piɕu pje-da } \boxed{\gamma + 1}$
 - * $\gamma \times 400 + 300 \rightarrow \text{piɕu ko-da } \boxed{\gamma + 1}$

• System B:

- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-cu}, \beta > 2;$
- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-ɕu}, \beta = 2$
- $\beta \times 10 + \alpha = \textcircled{\textcircled{\beta}}\text{-}\boxed{\alpha}$
- $\gamma \times 100 (+\omega) = \textcircled{\gamma}\text{-ja } \omega$

- (a) $[X] = 60 = \text{ɬukcu}$
 $[Y] = 62 = \text{ke sum da ni}$
 $[Z] = 885 = \text{piɕu ni da ke zi da ŋa}$

- (b) (1) $13 + 70 = 83$
(2) $800 = 20 \times 40$
(3) $469 = 50 \times 9 + 19$
(4) $600 + 110 = 500 + 210$
(5) $2 \times \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = 2$
(6) $1100 \times \frac{1}{2} + 50 = 600$
(7) $736 = 84 \times 4 + 400$
(8) $2 \times 609 = 60_X \times 20 + 18$
(9) $62_Y + 24 = 86$
(10) $885_Z + 115 = 700 + 300$

- (c) • $75 = \text{ke ko-da zi} = \text{dønŋa}$
• $570 = \text{piɕu ci da ke pje-da gu} = \text{ŋapja dyncu}$

Zadanie nr 2. Reguły:

- Kolejność wyrazów:
 - posiadanie niewywłaszczone: posiadacz + rzeczownik
 - posiadanie wywłaszczone: rzeczownik + posiadacz
- Zaimki dzierżawcze:

	posiadanie niewywłaszczone		posiadanie wywłaszczone	
	stopień pokrewieństwa	część ciała	l. poj.	l. mn.
l. poj.	$\acute{V}^*$	$\bar{V}$	$\acute{V}\bar{V}n$	$\acute{V}n\bar{V}g$
l. mn.	$\bar{V}g$		$\bar{V}y\bar{V}n$	$\bar{V}y\bar{V}g$
wyznacznik osoby	$V: 1/2/3 \rightarrow a/o/\epsilon$		$V: 1/2/3 \rightarrow a/u/i$ 3 $\rightarrow$ dodaj końcówkę $-i$	

* Wysoki ton pojawia się tylko w pierwszej i drugiej osobie.

- Tworzenie form liczby mnogiej:
 - $-(vv)d$ dla relacji pokrewieństwa, $-(vv)g$ w pozostałych przypadkach. VV jest nieprzewidywalną samogłoską epentetyczną (wtrąconą).
 - Dodanie samogłoski epentetycznej może skutkować rozszerzeniem zasięgu lub lekką zmianą wzorca tonalnego.
 - Gdy posiadacz części ciała (w l. mnogiej) jest wyrażony zaimkiem w l. mnogiej, wzorec tonalny rzeczownika zostaje zastąpiony konturem $\grave{()}\bar{}$.

(a)

1	J	2	A	3	D	4	T	5	E	6	S	7	F	8	B	9	P	10	L
11	H	12	N	13	G	14	M	15	Q	16	K	17	O	18	I	19	C	20	R

(b) *jego babcia; jego dziadek* – ϵ nie przyjmuje wysokiego tonu przed określeniami stopnia pokrewieństwa.

(c) 21. $\bar{a}g\ b\grave{o}r\bar{r}\bar{a}\bar{a}g$ – *nasze ramiona*

22. $d\bar{q}\bar{o}r\acute{e}\bar{e}g\ \bar{a}y\grave{a}g$ – *nasze młotki*

23. $\bar{e}\ b\bar{o}r\bar{r}\bar{a}\bar{a}g$ – *jego ramiona*

24. $\bar{o}\ t\acute{u}nd\acute{u}l\bar{i}ig$ – *twoje łokcie*

25. $\acute{o}\ m\acute{a}\bar{a}m$ – *twoja ciocia*

(d) 26. *moje żarna (jedne)* – $g\grave{u}\grave{u}r\ \acute{o}\bar{a}n$

27. *ich policzki* – $\bar{e}g\ f\bar{a}nd\bar{a}g$

28. *wasza kotwica* – $t\acute{e}\bar{e}l\ \bar{u}y\grave{u}n$

29. *nasz wujek* – $\bar{a}g\ \bar{a}b\acute{e}\acute{e}$

30. *twoje psy* – $\acute{a}\bar{d}\bar{a}g\ \acute{u}n\grave{u}g$

- Kolejność wyrazów: czasownik (dopełnienie).

- Czasownik:

- ‘rzeczywiście’: **n-**
- podmiot: **-n-** 1 os. l. poj., **-to-** 1 os. l. mn., **-a-** 3 os. l. poj., **-βa-** 3 os. l. mn.
- czas: **-ra-** ‘zaraz’, **-V-** czas przeszły
- temat wyrazu

-n-V- > **-naa-**, w pozostałych przypadkach **-V-** = poprzedzająca samogłoska; **nβ** > **mb**; **nr** > **nd**

- Kontury tonalne:

- ‘zaraz’: 〇〇〇〇
- czas przeszły: 〇〇
- czas przeszły + ‘rzeczywiście’, czas teraźniejszy: 〇

- Przypisywanie tonów:

1. Wszystkie samogłoski są początkowo ǝ.
2. Tony przydzielane są kolejnym samogłoskom, poczynając od pierwszej w temacie czasownika i włącznie z samogłoskami dopełnienia, jeśli jest obecne.
3. Jeśli po osiągnięciu ostatniej samogłoski zostaje >1 ton:
 - ǝǝ → ostatniej samogłosce przypisuje się ǝ.
 - ...ǝǝǝ → ostatniej samogłosce przypisuje się ǝ.
4. Wszystkie samogłoski następujące po ǝ otrzymują ǝ.
5. Na końcu zdania ǝǝ → ǝǝ.

(a) 20. **ahéétóka**

(b) 21. **βaasukurá** — *Oni potarli (coś).*

22. **toosya itšíimbéxo** – *My zmieliliśmy nasiona.*

23. **ndóma** – *Ja gryzę (coś).*

24. **naaβína** – *Rzeczywiście, on zaśpiewał (coś).*

(c) 25. *My zaraz zjem y nasiona.* — **torarya itšíímbéyo**

26. *Ja śpiewam (coś).* — mbína

27. Rzeczywiście, my zmierzylismy sekretarza. — ntooβíímá írítáárákímúra

28. *My zaraz spalimy (coś).* — **torasaambă**

29. *On przypomniał (coś) sobie.* — aaheetóka

Zadanie nr 4.

(a)

15	D.	16	N.	17	T.	18	L.	19	W.
20	O.	21	Y.	22	H.	23	I.	24	G.
25	A.	26	Q.	27	C.	28	V.	29	P.
30	K.	31	U.	32	F.	33	M.	34	E.
35	J.	36	X.	37	S.	38	R.	39	B.

(b)

- 40. **repena** – *drzewo; ogień*
- 41. **agaa** – *usta; mowa*
- 42. **iri** – *włosy; trawa*
- 43. **yagaa** – *żuchwa*
- 44. **nida dia** – *to nie ja*
- 45. **yaa-iri** – *ptasie pióra*
- 46. **nogo-naaki** – *dzieci*

(c)

- 47. *biały człowiek* – **bali**
- 48. *kość* – **uni**
- 49. *nasiono drzewa* – **repena-ini**
- 50. *dziura* – **boke**
- 51. *bardzo duży* – **ora adaa**
- 52. *pandan* – **aga**
- 53. *oko starej kobiety* – **pamoagaena ini**

Zadanie nr 5. Reguły:

- Kolejność wyrazów: VXY, XYY ($\{X, Y\} = \{S, O\}$; V = czasownik, S = podmiot, O = dopełnienie)

- Rzeczownik: ri (l. mn.: taq) N

- Czasownik: x-

	O	S
l. poj.	—	ru
l. mn.	e	ki

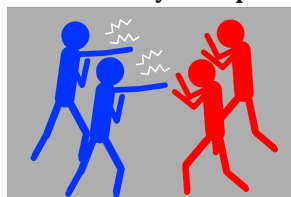
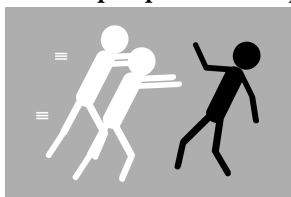
temat wyrazu; przed samogłoską ru- > r-, ki- > k-

			Kora słuchowa (aktywność)	
			wyższa	niższa
			VXY	XYY
Kora czołowa (aktywność)	wyższa	VS	VSO	OVS
	niższa	VO	VOS	SVO

Odpowiedzi:

- (a)
1. Xerunim ri taq säq ri xar
 2. Ri taq [q'ëq]_A xkich'äy [ri]_B käq
 3. [Xeroyo]_C ri q'ëq ri taq käq
 4. Ri q'ëq xkoyo [ri taq xar]_D
 5. [Xkinim ri taq käq]_E ri säq
 6. Xkich'äy [ri xar ri taq säq]_F
 7. [Ri taq xar]_G xeroyo [ri käq]_H
 8. [Ri säq xeruch'äy ri taq q'ëq]_I

- (b) 9. Ri taq säq xkinim ri q'ëq 10. Xekich'äy ri taq xar ri taq käq

- (c)
- Xroyoj ri säq ri xar
 - Xroyoj ri xar ri säq
 - Ri xar xroyoj ri säq
 - Ri säq xroyoj ri xar

(d)

		Kora czołowa (aktywność)	Kora słuchowa (aktywność)
11	Xeruq'etey ri käq ri taq q'ëq	wyższa	wyższa
12	Xerachik'aj ri taq säq ri xar	niższa	wyższa
13	Ri taq q'ëq xekitz'ët ri taq säq	?	niższa